

Tillid til, at saadanne Overenskomster paa Tid blive gjældende for bestandig, kunde have forsoemt at fordre Tienden bestemt for bestandig. Men det forekommer mig, at denne Lov i det Hele gaaer ud paa et ganske besynderligt Formynderskab for Folk, som jeg ikke kender nogen Mage til i den ældre Lovgivning, og i det Hele er dette Formynderskab slet ikke paa sit Sted; thi fra det Dieblik denne Lov udkommer, og efterat denne Sag er bleven saameget ventileret, saa veed viist enhver Bønde, om han ikke vidste det før, at der er Forskiel paa en temporair Forening og en Forening til bestandig Efterlevelse. Den kunde jo nu kun indgaaes paa bestemt Aarmaal, og altsaa den Tillid, man forhen kan have havt til, at det Bederlag for Tienden, som har været svaret til to eller tre Præster efter hinanden, maatte være bindende for Eftermanden, — denne falske Mening kan ikke virke paa de fremtidige Foreninger. Jeg seer altsaa ikke, at det er tilstrækkelige Grunde, der tale for § 5. Ligeledes troer jeg med flere ærede Talere, at der er noget særdeles Unaturligt i, at man skal være nødt til at lade Tiendebederlaget bestemme, hvor Cieren tillige er Tiendeyder. Uagtet der ingen Tiende er at yde, og han ingen Interesse har i, at Tienden bestemmes, skal han dog finde sig i, at der skeer en Undersøgelse om, hvilke Tiender han er pligtig til at give sig selv, og denne Undersøgelse skal betales af ham. Det er Noget, jeg finder meget ubilligt. Det kunde ogsaa tidt blive en meget trykkende Udgift for ham; thi man kunde vel tænke sig, at der er en enkelt Bønde i et Sogn, som har kjøbt sin egen Tiende, uden at de øvrige Sognemænd ere i det samme Tilfælde. Disse Andre, som ikke ere Ciere af deres Tiende, kunne have faaet den afløst paa den anordningsmæssige Maade, og der er nu maaffee ingen Anden tilbage i Sognet uden ham, og han skal da have alle de Bekostninger, som ere forbundne med Tiendecommissionen, blot fordi man finder for godt at ansee det for gavnligt, at det bestemmes, hvad Jordens Værdi er for sig, og hvad Værdien er af den Tiende, som tilkommer ham selv. Man siger vel, at det er vigtigt med Hensyn til tilkommende Afhændelser og Pantfættelser, da han

jo kan stille Jorden og Tienden fra hinanden; men jeg troer, at der er meget faa af dem, der selv eie deres Tiende, hvem det falder ind at pantfætte eller afhænde den; der er ikke noget Exempel, i alt Fald kun meget faa, paa, at et Sogn, som selv har kjøbt sin Tiende, siden igjen stiller sig ved den, og lige saa lidt vil man finde, at Godseterne, som fra gammel Tid af have bestiddet Tiende i Forbindelse med deres Gods, skulle Tienden derfra, og i Almindelighed vil man neppe heller finde, at Tienden har sit særskilte Matrifikulnummer i Skjøde- og Panteregistrene; der er blot, hvor Eiendommen er anført, gjort Antegnelse om, at Tienden ogsaa er erhvervet. Men i alt Fald forekommer det mig at være aldeles vel begrundet, hvad den sidste ærede Taler har anført om, at man maatte være berettiget til ved en Declaration at erklære, at Tienden evigt skulde være uadskillelig fra Jorden, eller, med andre Ord; at Jorden skulde være tiendesfri, dog naturligvis saaledes, at Cieren kom til at bære Tiendeskatterne i Overensstemmelse med Anordningerne. En æret Taler har yttret sig om, at det kunde være vigtigt med Hensyn til det Tilfælde, hvor en Kirketiende solgtes, at det blev nøiagtigt bestemt, hvad Tienden var værd, fordi det derpaa vilde komme an, hvad der skulde betragtes som Kirketormue, og hvad der gik over til Cieren som privat Formue. Deri har han viist fuldkommen Ret; men det har kun nogen Vægt under den Forudsætning, at en Aflysningslov som den, der har været bragt i Forslag her, nogenstunde skulde gaae igennem, hvilket jeg anseer for høist tvivlsomt, og som jeg turde haabe ikke nogenstunde vil skee. Det gjorde mig ondt, at dette Forslag blev taget tilbage, fordi det var adskillige Grindringer, som jeg gjerne vilde have gjort om samme, og som derved ere blevne mig affaarne. Men da en æret Taler har yttret sig over, hvad for Ulemper der kunde flyde deraf, hvis Kirketienden blev ansat for lavt, og at det Tilfælde kunde opstaae, at der siden skulde foregaae Ligning til Kirkens Vedligeholdelse, fordi dens Tiende var gaaet bort uden tilstrækkeligt Bederlag, saa vil jeg nu gjøre opmærksom paa en Omstændighed, som man dog ogsaa maatte tage i Be-